

ugotavljamo družboslovci, ne gre za to, da bi mi o družbi kaj več vedeli kot npr. pripadniki večinskega srednjega sloja, ampak je le naše vedenje nekoliko bolj sistematično in zato nemara tudi bolj pesimistično.

Post-tradicionalna družba

Beckova postavitev pojma družbe tveganja se je, kot je znano, ujela z Giddensovo teorijo refleksivne družbe, le da je Giddens razvil vrsto manj pesimističnih poudarkov, ki so se nazadnje izrazili v njegovem sodelovanju v laburističnem političnem projektu »tretje poti«. Kar izhaja iz različnih ugotovitev o strukturnem prelomu, prehodu iz enega tipa družbe v drugega, o krizi družbe kot nečesa dejanskega ter o krizi samega pojma družbe, o učinkih globalizacije, novih tehnologij itn., je nedvomno to, da so, med drugim odpovedali znani organizacijski modeli, da so številne institucije postale disfunkcionalne ali pa se je njihova funkcija bistveno spremenila, ob tem pa so opazne spremembe, katerih končne konsekvence še niti niso povsem znane, zajele tudi suvereno nacionalno državo. Skokovit razvoj družboslovnega in humanističnega diskurza, ki premeščata v središče interesa raziskovanj kulturo, sam termin pa je vse bolj retematiziran in teoretsko preinterpretiran, lahko beremo kot opredeljevanje različnih manifestiranj slabjenja ali trganja družbenih vezi. Giddens to stanje stvari med drugim opredeljuje v okviru svojega pojmovanja procesov detradicionalizacije, ki vodijo v post-tradicionalno družbo, ki je po Giddensu »neki konec (*ending*)«. Kaj vse je tradicionalna družba in kako se kaže po tem »koncu«, lahko premišljujemo skupaj z vrsto sodobnih avtorjev, med katerimi bi poleg Giddensa morali poudariti zlasti antropologa Benedicta Andersona, zgodovinarja Erica Wolfa, francoskega sociologa in filozofa Pierra Bourdieuja in še mnogo drugih. Nas to vprašanje tukaj zanima v bolj omejenem obsegu. V družbah, vključno z industrijskimi, v katerih funkcionirajo institucije tradicije, posredovane z rituali pa tudi s pomočjo ideoloških vzorcev, je socialna in vsakršna druga negotovost za člane družbe pomembno manjša, kot je v družbi tveganja. To pomeni, da tradicionalistične politične kulture vzdržujejo družbene vezi tako, da posameznik bodisi povsem brez dvomljenja ali za ceno odrekanja delu svoje prostosti dobi v »zamenjo« definiran položaj v družbi in relativno varnost v okviru tradicionalnih ustanov družine, cerkve in kolektivnih oblik sožitja ter delovanja, ki se razlikujejo v različnih družbah glede na kulturne determinante. Koliko so tradicionalne družbe, ki so se seveda v zgodovini modificirale in prilagajale in s tem hkrati preoblikovale svoje rituale, vedno funkcionirale tako, kot jih slika nostalgичni tradicionalizem že v kontekstu modernizma,